

LASTEN OIKEUDET

Setan Transtukupiste

*Oikeudesta olla prinssi tai
prinsessa tai mieltä vielä*

>> SUKUPUOLEN MONINAISUUS ON JOIDENKIN LASTEN OMINAISUUS

Joskus lapsi haluaa olla välillä poika ja välillä tyttö. Joskus lapsi ei ole varma onko hän tyttö vai poika. Joskus lapsi on varma, että hän on toista sukupuolta kuin kaikki luulevat. Lapsella on oikeus olla oma itsensä.

>> KOSKA OLEN LAPSI JA LAPSILLA ON OIKEUKSIA, MINULLAKIN ON OIKEUKSIA

Minulla on oikeus omaan kehooni, sellaisena kuin se sattuu olemaan. Minulla on oikeus olla tyytyväinen omaan kehooni. Jos minä en voi olla sitä sukupuolta kuin mitä tahdon, kehoni takia, ja jos minulla siksi on paha olla kehossa, minulla on oikeus saada tukea ja apua aikuisilta.

Saan kasvaa omaan sukupuoleeni omaan tahtiini. Tai saan tulla aikuiseksi, ilman selkeää sukupuolta. Tai saan kasvaa aikuiseksi, joka on hiukan niin kuin naiset ja hiukan niin kuin miehet.

Se millainen kehoni on, ei määrää sitä, minkälainen minä olen. Kukaan ei saa pakottaa minua kasvamaan mihinkään sukupuoleen, jos en osaa olla tyttö tai jos en osaa olla poika.

>> SAAN OLLA MONENLAINEN

Saan olla villi, saan olla rauhallinen. Saan olla prinssi, saan olla prinsessa. Saan kertoa minkä värisiä vaatteita tahdon pitää ja mielipiteeni tulee huomioida.

Minua ei saa pakottaa pitämään hametta tai kieltää pitämästä hametta. Saan aina kertoa mielipiteeni.

>> SAAN OLLA TAVALLINEN LAPSI, VAIKKA MINULLA OLISI HARVINAINEN SUKUPUOLI

Minusta ei saa puhua pahaa vaikka olisin erilainen. Minua ei saa jättää joukosta siksi että olen omanlaiseni. Kaikki ihmiset ovat erilaisia, se ei välttämättä näy päällepäin. Kaikki ihmiset ovat omanlaisia ja ainutlaatuisia.

>> MINUA EI SAA KIOUSATA

Minua ei saa kiusata kotona, eikä kodin ulkopuolella. Jos joku yrittää kiusata minua, aikuisten pitää estää se ja opettaa minulle miten toimia.

>> MINULLA ON OIKEUS OPPIA SUKUPUOLEN MONINAISUUDESTA

Minua tulee suojella sukupuolen moninaisuuteen kohdistuvilta ennakkoluuloilta. Minulla on oikeus saada tietoa sukupuolen moninaisuudesta. Minulle kuuluu kertoa, että on olemassa transihmisiä ja intersukupuolisia ja että sukupuoleltaan moninaiset ovat yhtä hyviä kuin muutkin ihmiset.

Minulla on oikeus saada tietää, että on olemassa muita lapsia, nuoria ja aikuisia, joilla on samanlainen ominaisuus kuin minulla ja monet heistä ovat onnellisia. Minä saan pyytää tavata muita samanlaisia lapsia ja leikkiä heidän kanssaan.

>> MINULLA ON OIKEUS TYKÄTÄ JA IHASTUA

Saan tykätä kenestä haluan. Saan ihastua keneen haluan. Saan leikkiä, kenen kanssa haluan. Minulla on oikeus saada tietää, että voi ihastua tyttöihin ja voi ihastua poikiin. Isona voi mennä naimisiin kenen kanssa haluaa, jos haluaa naimisiin. Isona saan valita ihan itse, eläkö miehenä vai naisena vai ihan vaan isona ihmisenä.

OIKEUKSIEN POHJANA ON KÄYTETTY SEURAAVIA KOHTIA YK:N LAPSEN OIKEUKSIEN SOPIMUKSESTA:

- Lapsen oikeudet kuuluvat jokaiselle lapselle. Ketään lasta ei saa syrjiä hänen tai hänen vanhempiansa ominaisuuksien, mielipiteiden tai alkuperän vuoksi.
- Lapsella on oikeus elämään. Valtion on taattava mahdollisimman hyvät edellytykset lapsen henkiinjäämiselle ja kehitykselle omaan tahtiin.
- Lapsella on oikeus vapaasti ilmaista mielipiteensä kaikissa itseään koskevissa asioissa. Lapsen mielipide on otettava huomioon hänen ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti.
- Lapsella on oikeus yksityisyyteen, kotirauhaan ja kirjesalaisuuteen. Hänen kunniaansa tai mainettaan ei saa halventaa.
- Lasta on suojeltava kaikelta väkivallalta, välinpitämättömältä kohtelulta ja hyväksikäytöltä.
- Lapsella on oikeus saada tiedotusvälineiden kautta sellaista tietoa, joka on tärkeää hänen kehityksensä ja hyvinvointinsa kannalta. Lasta tulee suojella hänen hyvinvointinsa kannalta vahingolliselta tiedolta ja aineistolta.
- Vähemmistöryhmään tai alkuperäiskansaan kuuluvalla lapsella on oikeus omaan kulttuuriinsa, uskontoonsa ja kieleensä.

www.lapsiasia.fi >> Lapsen oikeuksien sopimus lyhyesti

Seta ry on ihmisoikeusjärjestö, jonka tavoitteena on ihmisten yhdenvertaisuus ja hyvinvointi riippumatta seksuaalisesta suuntautumisesta, sukupuoli-identiteetistä tai sukupuolen ilmaisusta. Koulutustoiminta on keino edistää yhdenvertaisen ja moninaisuutta arvostavan yhteiskunnan syntyä. Setalla on 21 jäsenjärjestöä eri puolilla Suomea.

Transtukipiste on Setan erityisyksikkö ja sukupuolen moninaisuuden asiantuntija, joka tuottaa psykososiaalisia tukipalveluja sukupuoltaan pohtiville, transihmisille, intersukupuolisille ja heidän läheisilleen. Transtukipiste konsultoi, kouluttaa ja kokoaa tutkimustietoa ja ihmisten kokemuksia sukupuolen moninaisuudesta.